

ایڈیٹر وپبلشر عبدالغنی اکرم پرنٹنگ پریس پبلیشنگ ہاؤس 302 فخر ڈفلور یونیورسٹی کیمپس فیز 1 جناح روڈ کونڈغان تالان کرے

02 ستمبر 2025ء

ادیب نامنصب

برہانہ ہوتی بولی نابابت مدام داہیت مون آبریک، و خاص وژاٹ ادبی حلقہ غایتیٹ داہیت مریک کہ براہوئی بولی بھاز زیات شوندار ءبولی اسے، و بھاز جاگہ داہم پائنگ کہ براہوئی بولی ایلو شوندارا نگا بولی تون ہم کو پے۔ رانگی تے مون آتختے تو داہیت آک متخین اٹ ردکنگرہ۔ و لے حالیت دادے کہ داڑے کس اس داہیت آتے ردکرے تو او دے بولی ناڈن گوننگ۔ داہیت انا جاگہ فاگہ داہتر آک دا وژ مریر تو تخین اٹ اوقتا باورکننگ مریک ”براہوئی بولی شوندار آبولی تون ہم کو پے متنگ نالانگی تھک۔“ و لے داؤکن تینا زوری تے امنا کرسا اوقتا ایسرکننگ کن نت دو خلونی مریک۔ براہوئی بولی ناوشت وخوان و اتم اسکان گیشتری ادبی حلقہ غاتسکان کچ اٹی ء، و بھاز کم لس بندغ آک دادے خواننگ کیرہ۔ البتہ داکان مست مکتبہ درخانی نا کتاب آتے مدرسہ غایتیٹ خونک آتسکان درتی راستی کرفنگاس، و پے تم آگہ کس اس مدرسہ خوانا کہ تو فارسی تون اوار او براہوئی نوشت آتے ہم خواننگ کریک۔ و تخلیق نا عمل ولدا ہم بھاز کم اٹو کھیل اسے آمرسا ہنارے۔ ادبی حلقہ غایتیٹ حالیت دادے کہ آگہ مشاعرہ اس مریک، باسیمینا راس مریک، تو اوٹی بیرہ ہمو بندغ ساڑی مریک،

سٹیج ڈرامہ تاریخ و تحریک

وحید زہیر

بندغ بنائی زندان تینا مال، مدی، دود، دوی، روح و زندان ارگ آتے خوردی تھنگ کن آجونی نا خواست گارسنے۔ آک خوردی متنگ تون اوار اوقتا دروشم ءزہیا و پککنگ نا جوزہ غاتے قرارملک۔ قیوم بیدار براہوئی ڈرامہ، سٹیج نارداٹ براہوئی ادبی سوسائٹی نا تاریخ ء خوردی کننگ نا ہرا کاریم ء کرینے داہو تاریخ نا زمیر نا کڑی سے۔ ہراڑا براہوئی بولی نا پاروک پیرہ مروک و خانوک آتسید فرخ متنگ تون اورمل و عقل انا اسرہ بے مت ء تحریک اسے آن اوقتا و ناچی ملک۔ داؤراما کہ ہرا تم ڈائریکٹر، پروڈیوسر، اداکار و کارندہ نا ملک اسرہ تو ہال آتے تی نت تھنگ نا جاگہ متوک۔ سٹیج نا داچی تیان راج آمر ء اترتو، ڈراما نم تھنگ تک خلم۔ ایبو براہوئی ادب ہرا پوزی آ سلوک ء۔ دا سوسائٹی نا ہندا و نا وخت، پیسہ، وژ

ڈن نا آجونی نا پڑو ء کنگے اٹختے کد زنیانا چ ء سیاست اس عقل و دانش آن بیدس متنگ پک۔ دا کتاب بندغ ء مون و نجانا تاریخ آتیا تک خلنگ آ بیوں یک۔ تہو و روشانی آچار انسان نا احساس و جوزہ غاک قید مروک ء گڑا افس۔ نیست ء ہست آن مک بلونی مریک۔ نیست ء ہست انا منت داری آن گدر گونگی مریک۔ سٹیج آتیا جنگ انا میدان تو جوز مریک و لے اوڑے انسان نا ڈرہبک بلکن انسان نا ڈر و ساء انا قدر و قیمت بیان مریک۔ انا جوزہ غاتے خیر و شر آن واجب کننگ۔ اہیت ء دا کتاب ء خانوک آک فن کن و ادب نا شامیت آ کسر آتھوک آہت آتے ہرنگ اٹی تینا قلم کار و فنکار آتون ہم جان و ہم کو پیر مرد۔ زندان نا بیانی بدل مروک آ وخت انا بے مت آ توار و روشانی نا کس تون گنگی تی خوردی ء، ہندا مین و گچن ادب و آرٹ انا کھوے۔

☆☆☆☆☆

بے وخت بروک آ

افضل مراد

ہیت ہننا..... اخیر دا قصور پیش تھا کہ دا ڈغارتھیل نا ریکارڈ اٹی ادبیات ناچن بولت آتے طلور۔ ای شاعر ادیب آ تاؤ غار ء پوک متنگ و زبان متنگ آن چھنگ کن انا زنی آ ماڑی اس جوزہ کننگ ناخ تے تاہر تھنگ ناہب اٹی بھلو وخت اسے آن سرگردان کنسے۔ جاگہ اس بے پیسہ جاگہ اس بے وارٹی جاگہ اس نا پراسان آ افسر آک..... ہندن منہ خوب تینا باوجب ء ہندن ملاسر کڈول ایٹ و اماڑی جوزہ متف، مہالو تحصیل تورے سنے، پدا ایم بی آرا اسکان

خوانے، نیک آتاشیف آن کسے ہر سا اونا مون آتھندہ اس تالان مس، مراد صاحب! نم مہالو اٹختے پا توڑے کہ کم راج اٹی دن ء بھلو کاریم اس کننگ اٹی ارسے؟ ”ماشا اللہ آپ فیض احمد فیض، احمد فراز منیر نیازی، و کسور نا بھیدی کتابیں شائع کرتے ہیں، بہت خوب لائیں اپنی فائل.....“ ای فائل ء مون آتے تختات و دستخط کن، تو پارے پین کتاب بسر تو ضرور اتیرے کن کن..... ای منت واری اٹ پیش تھات..... اسے اوار خیال بس دا خوب تو کسے تو..... دا یوسف عزیز بگسی، گل خان نصیر، عبداللہ جان جمال مدنی، عطاشاد، کس ء تو..... و لے ای فائل ء بعض اٹی شاعوک ادبیات نا کنڈ آرا سی سمٹ تا کہ ای تینا تا چاہنداری نا کاریم ء مون آ دیو تینے چاہنہ..... تینا پین اٹ چاہنکو.....

☆☆☆☆☆

کالم نگاری (3)

سید محبوب شاہ

کماش آتا سرکار تون چک و تاؤ غدار و حجت وطن ناچن اٹ اسرہ ایلو ء یات کننگ کماش آتے جیل اٹ شاعنگ وطن خوبہ غاتے پا ہوتنگ آن پد بلوچ راج اٹ سیاسی کالم نویسی نا رواج تھ، دا کالم آک براہوئی بولی و اُردو تی جتا جتا اخبار و رسالہ غایتیٹ ہیٹک سر، دا چک و تاؤ بلوچستان اٹ براہوئی بولی و زبان اٹ بے کچ کالم نویس دوی کرے، دا کالم نویس آک گیشتری سیاسی کالم نویس کرینے۔ ہمو وخت آ مکتبہ درخانی نا نوشتہ کار آتیاں پد میر احمد یارخان، باجو عبدالرحمن کرد، میر عاقل خان میٹنگ، نادر قبرانی، ڈاکٹر عبدالرحمن براہوئی، آفا نصیر خان احمد زنی، مولائی شیدائی، غلام نبی رانی، صورت خان مری و پین چندری ہندن ء بندغ ہم سیاسی کالم نوشتہ کریرہ ہرا کہ کالم آتے فرعی ء پن ایٹی ہیٹک کریرہ۔ اوڑاں پد بلوچستان نا کالم نویس آتین جان محمد شتی، ستار سلانی، منظور بلوچ، خادم لہڑی، افضل مراد، وحید زہیر بی ایس اونا محمد بیدار آک و لے کچ کالم نویس آک براہوئی بولی و کچ کالم نویس کریرہ۔ دا کالم آک پورو سیاسی کالم نسر۔ سیاسی و درکار آک کالم آتے بھاز اہیت اہترہ، ہندن ہر دور اٹ ادبی کالم آتون اوار سیاسی کالم آتے ہم بلوچستان نا ہر بندغ اُست اناہب اٹ خوانک۔ اٹختے کہ بلوچستان اسر وخت اسے آن ملکی سیاست و انسر جنسی بے روزگاری بین و ملاسی، بے گوامنگ و بھ و سم نا گواچی ء۔ براہوئی بلوچی کالم آک اسر بھلو وخت اسے آن وطن نا راجی رحمان، قوم

رکابی گوہنگ

عبدالرزاق ابابکی

”اوتن اوارایت۔“ ”اوتن ترند مسرا و کسری وژاٹ پارے“ ”اسی نا تیل، سوزی نا تیل یازینون نا تیل“ ”ای فریشان مسٹ و چ ء ورندی اس تھوٹ۔“ ”دا سنی کاریم نا وژاٹ مسن“ کتا لہ کسے پارے و ولدا تینا جینا اٹی دو ء درے و پارے“ ”دا بیاستر (کلدر) ء ہرف، و ہن منہ لو بیانا دانہ پل اٹ۔ کس اٹی گوازی اٹی اختہ نہیں، وگاڈی تیان ء؟ سنے لو بیانا تیل“ ”اسی نا تیل، سوزی نا تیل، زیتون نا تیل؟ تو کسے پا تو یس؟“ ”ای فریشان پاریٹ۔“ ”لو بیو تون تیل انا مطلب ء اسی نا تیل“ ”کسے امرہ تا تھنگ کریکہ؟“ ”فنی تو اسل بھلہ سے اس، و او ہم عجیب بیزار ء بندغ اسے۔ او دے پا لو بیانا، اسی نا تیل اوتن اوار“ ”ای ولدا ترڈا سنا ہنٹ، و دکان آن زرس مرآن دکانار آک کریت:“ ”خوبہ! لو بیانا اسی نا تیل اوتن اوار“ ”بیاستر ء کاؤنٹر آخ“ اوڈو ء و رزان اٹ شاعسا پارے۔ ای تینا جیب اٹی دو دریت، و لے بیاستر پیش تھو۔ ای بے تابی اٹ او دے پنگ ء شروع کریت۔ ای تینا جیب ء چچی کریت، و لے ولدا ہم او خلتو۔ دکاندار خالی آڈو ء بوزا کرے و خراٹ پارے“ ”فنی بیاستر ء گم کریش..... او بے باورا ناگامارکو“ ”ای گوہنگ تے“ ای تینا نت تا کیرش آن و داڑہ ایڑہ ء ہراٹ پاریٹ۔ ”ایلو پتے کن کسرالے و کسے فریشان کہ“ ”ای خالی رکابی دئی ناغا ہنٹ۔ پاریٹ“ ”خوبہ! اسی بیاستر نا لو بیانا تیل

بہنگ اٹ اختہ مسٹ۔ ہرا تم مداری پیسہ کچ کننگ کن بس تو ای مرمشا پدی کریت تینے۔ ”دکتون تو پیسہ اف۔“ او ہرا آچار کتا کنڈ آ بیڑ بے، و بھلو مشکل ایٹی ای تینا جان ء غلاں کرسا زراٹ، و ددہنگسا ہنٹ۔ کناخ اونا چلہ نا ڈک آن پنگ آ کسک، و لے ولدا ہم ای بے کچ خوش کسک، اٹختے کہ ای لو بیانا نا کنڈ آتھنگ نٹ۔ ”اسرہ بیاستر نا لو بیانا اسی نا تیل اوتن اوار اٹھو!“ ای پاریٹ، او کسے چپ سلوک ہر سا کرے، تو ای ولدا تینا ہیٹ ء کریت۔ ”کسے رکابی ء“ او خراٹ پارے۔ ہلاسر، و ای راگنا ہنٹ اٹ گوتھوک، جن تے سخت کریت و مداری و رکابی ء اسل گرام کریت۔ تینا اسٹ خوانی مون ء تو تھنگ کٹوٹ و بیاستر ء او دے نٹ۔ و راگنا ہمو پین کرک آتھنگ آتھو مون آتھو پنگ اٹ تھات۔ مداری نا راگ انا جاگہ غاکس آلو، و لے چنا تا توار تا کما اٹ ای اونا پد پرنڈ ء جوک ناگلی ٹی خلنگ، ای چچی نا خوگ آ ہنٹ، ہرا تم مداری کسے اُبر ء تو دھڑ کوئی وژاٹ کوک کرے“ پیسہ غاتے بیت، آخا توڑہ داکان“ ”رکابی“ ای بے صبری اٹ کوک کریت۔ ”ہرا رکابی، غذا و شیطاں؟“ ”کسے رکابی ء کتا پدی بیت“ ”زہہ داکان، آخا توڑے دوشہ غاتا مون آتھو“ اورکابی ء دوزاس، ای خلپیت، و تینے

(مراجہ)

